

KÁNON, FUGA

JOHANN SEBASTIAN BACH

KÁNÓN

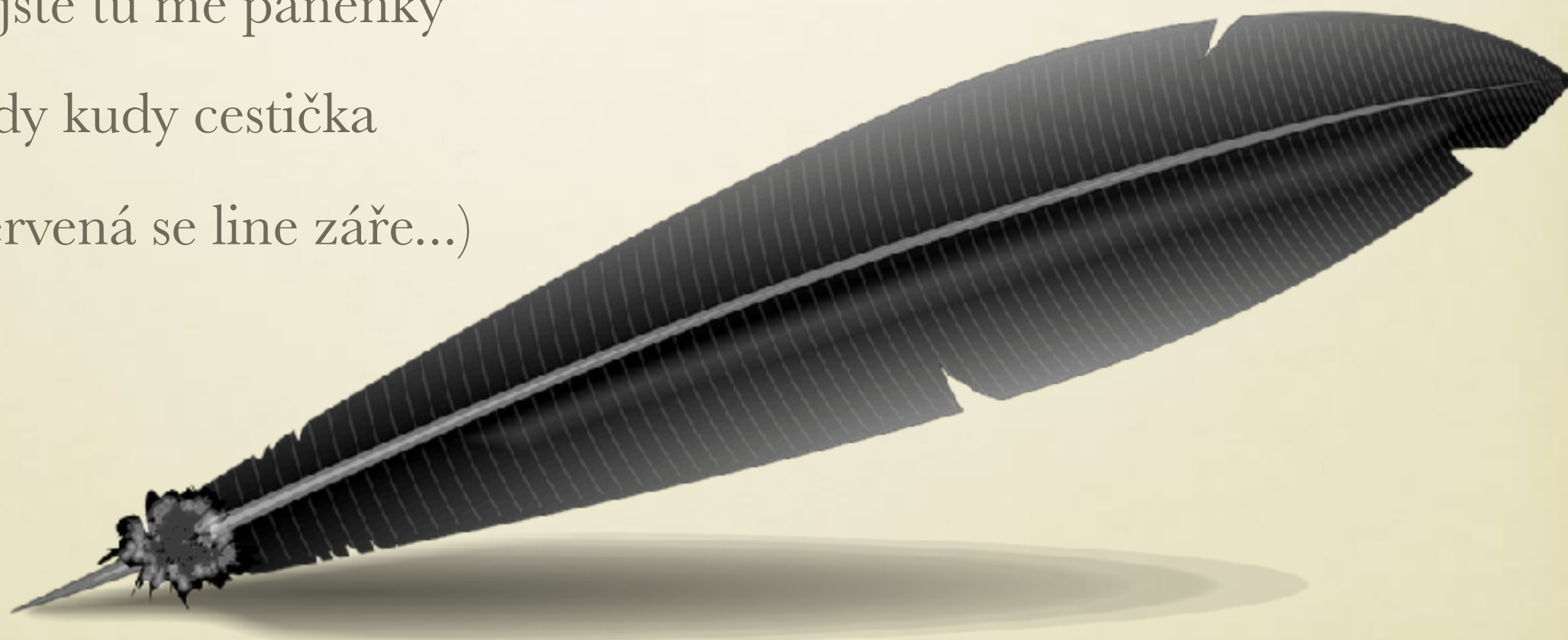
- Mezi nejjednodušší podoby polyfonie patří **KÁNÓN**.
- Jde o tzv. přísnou imitaci. Hlasy opakují tutéž melodii, jen s určitou časovou prodlevou.
- Imitační technika podobná kánonu se používá také ve fuze.

DRUHY KÁNONU

- Kánon lze tvořit různými způsoby. Existují tedy kánony, kde se opakuje např. pouze tempo, melodika nebo rytmus.
- Kánon **inverzní** (kánon opačného pohybu)
- Kánon **zpětný** (krabí kánon - od konce)
- Kánon **stolní** (zpětný a inverzní současně, *stolní kánon se umístil na stůl a hudebníci na obou stranách hrají oba stejný řádek notového zápisu jen v opačném směru.*)

PŘÍKLADY PÍSNÍ, KTERÉ LZE ZPÍVAT JAKO KÁNON

- Jede jede poštovský panáček
- Já do lesa nepojedu
- Pásla ovečky
- Neviděli jste tu mé panenky
- Kudy kudy kudy cestička
- Oheň (červená se line záře...)

FUGA

- Fuga je **instrumentální** polyfonní imitační **skladba**, nejčastěji **dvou až šetihlasá**.
- **Základem** skladby je tzv. **hlavní téma**.
- V počátku skladby je toto hlavní téma postupně **zopakováno ve všech hlasech** a je dál rozvíjeno
- Fuga se vyvinula ze svého předchůdce tzv. **ricercaru**

ČÁSTI FUGY

- Fuga má nejčastěji 3 části
 1. **expozice** - úvodní část, zazní zde hlavní téma ve všech hlasech
 2. **provedení** - rozvíjení tématu různými kompozičními technikami
 3. **závěr** - vrací se téma ve hlavní, původní tónině skladby

NEJVÝZNAMĚJŠÍ TVŮRCI FUGY

- **Dietrich Buxtehude**
- **Johann Sebastian Bach**
 - *Toccata a fuga d moll*
 - *Umění fugy*
- **Ludwig van Beethoven**
- Paul Hindemith
- Dimitrij Šostakovič ad.

Dietrich Buxtehude

JOHANN SEBASTIAN BACH

- Fuga se vyvinula do své takřka nejdokonalejší podoby především v období baroka. Mezi vůbec nevýznamnější tvůrce fugy patří již zmíněný Johann Sebastian Bach (1685 - 1750).
- Byl největším **mistrem fugy**
- **Narodil se v Eisenachu, působil** na mnoha místech, významně však např. **v Lipsku, Výmaru, Köthenu...**
- Bach měl 20 (většina ovšem zemřela v nízkém věku) dětí a 2 manželky - Marii Barbaru a Annu Magdalénu
- Psal skladby pro sólové nástroje, varhany, klavír, ale i rozsáhlé orchestrální skladby, **kantáty, oratoria, suity, koncerty** apod.

JOHANN SEBASTIAN BACH

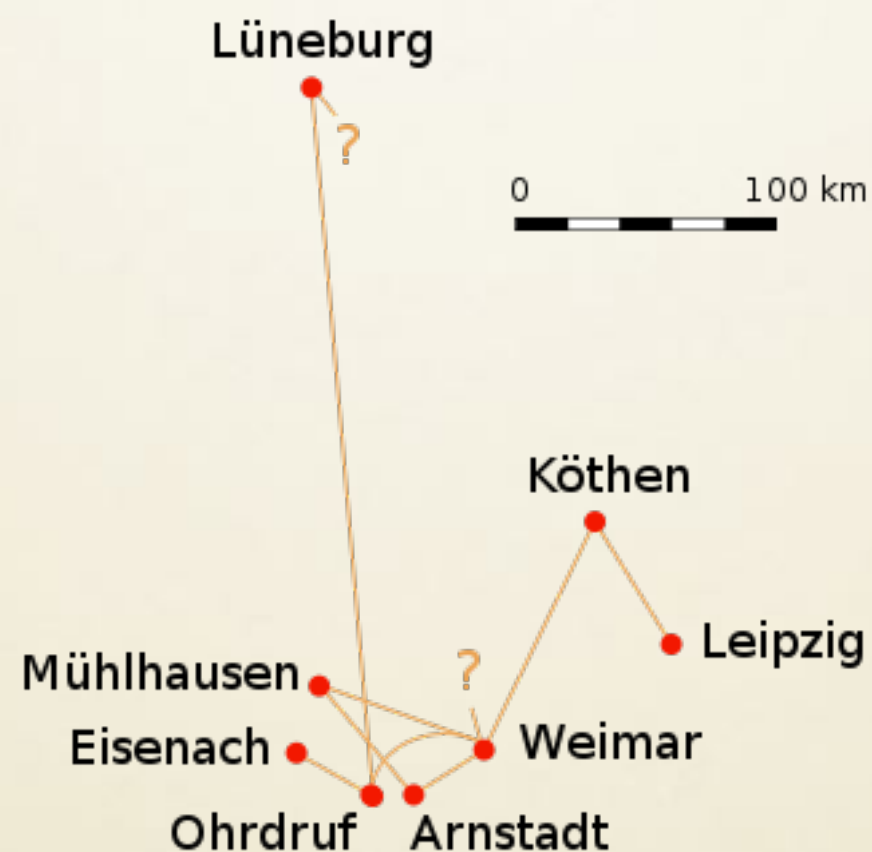
- Bach byl mimo jiné **virtuóz ve hře na varhany**, skvěle ovládal i hru na **housle**.
- Byl take vynikajícím **improvizátorem**.
- Působil jak církevních, tak i ve světských službách.
- V jeho díle tak setkáváme jak se skladbami duchovními, tak světskými.
- Po jeho smrti jeho dílo upadlo v zapomnění nejméně na 50 let a teprve později svět jeho dílo plně ocenil.

Bachův podpis

Johann Sebastian Bach.

MÍSTA, KDE BACH PŮSOBIL

Bachův hrob v lipském kostele sv. Tomáše

